

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata
Heinrychi Bullingeri lib. IIII**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De discrimine decimarum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

rum, ut illis summa fide prospiciant. Ingehs uobis in
in hisce rebus deuorandus labor, sed ingens consegue-
tur fructus, summa concordia, summa tranquillitas.
Non fraudabit uos deus cuius ministri estis, cuius ne-
gotium geritis. Contra iniquitatem et impietatem
pugnantibus aderit deus, egregia ac gloria uicto-
ria donabit.

In summa, ex diffidentia diuinæ bonitatis, ex phi-
lautia quæ charitatis et concordiae hostis est, quid=
quid in hisce rebus peccatur, originem habet. Hinc e=
nim avaritia et pecuniæ studium, cui comites sunt te=
tra quædam flagitia. Dominus ergo donet nobis, ut fi=
duciam in bonitatem eius inconcussam concipiamus,
deinde ut beneficia à pientissimo patre accepta per
charitatem in proximos candide et liberaliter deri=
uemus, Amen.

SEQVITVR LIBEL

L V S . D E D I S C R I M I N E

decimarum. An decimas debeamus.

De legitimo usu decimarum,
et de eiusdem abusu.

Ioanni Bullingeru fratri suo charissimo, Henrichus
Bullingerus salutem exoptat per Christum.

Quod à me petijsti, charissime frater, hic tibi

LIBELLVS RDE

cape, de decimis nempe christianam ut puto doctrinam. Obtestor te in domino, ut uerbum domini syncretiter & pure tractare uelis, ita ut nihil temere, nihil ex affectibus. Negotia diuina consyderationem & iudicium requirunt, fide & charitate expendi uolunt, non loquacitate aut curiositate. Tu ergo in omnibus fidem & charitatem tibi scopum præfige, & mitte loquaculos illos & uaniloquos, qui passim eruditio nem suam ostentant, & falsæ scientiæ opinionem a pudiciplices uenantur. Qui sic colligunt, In nouo testamento decimæ præceptæ non sunt, ergo non sunt dandæ. Plus uocis quam rei rationem expendentes, quæ curiositas maxima est, quum negare non possint, omnibus debita esse reddenda, idq; diuino iure. Decimas item sub debitorum titulo esse comprehensas quis inficiabitur? Quid ergo opus argutij? Doceatur quis sit decimarum usus legitimus, rursus quis abusus, & quod quisq; quod debet, summa fide persoluat ac reddat. Hæc tibi scribo, non quod de fide tua dubitem, sed quod te in via ueritatis fulciam & confiram. Vale.

DE DISCRIMINE DE
cimarum.

Qui

Vi sine omni discrimine de decimis lo-
quuntur, populum suspitiosum reddūt,
Qui uero sine conditione dicunt Chri-
stianum decimas iure diuino non debe-
re, seipso seducunt, & simul furari plebem docent.

DE DECIMIS MA-
gistratus.

SVNT quædam decimæ quæ magistratibus aut præ-
sidibus dātur, quæ uectigalia tributa aut census dā-
ci possunt. Dātur enim ad sustentationē eorū qui
magistratum gerunt & pro nobis inuigilant. Hæc ita
esse, probandum nobis uenit: Signa ergo produci-
mus ex iuribus antiquis, ex literis, priuilegijs & con-
suetudinibus. Testimonia iam sunt ex historijs, ut Cice-
ronis pro lege Manilia. Quod si cui hæc testimonia in-
firmiora uidentur, in scripturam Lectorem mittimus.
Leuitis enim ut publicis personis decimæ decretæ e-
rant. Samuelis 8. adhuc clarius habetur: Hoc erit ius
regis qui imperaturus est uobis, Segetes uestras &
uinearum redditus addecimabit, &c. Deinde & hoc
obseruandum, decimas non solum uectigales esse ma-
gistratibus, sed etiam poenas & multas, ut dum popu-
lus per inobedientiam aut tumultum deficit, qui deinceps
de bello punitur, & pro expensis in expeditione ex-